

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4696,

faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-02-

Nr.

DĖL PAKARTOTINIO ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. lapkričio 5 d. išvadoje Nr. NV-2762 (toliau – Išvada) pateiktas pastabas ir 2021 m. lapkričio 9 d. tarpinstituciniame pasitarime išsakytas pastabas, teikia patikslintą Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju¹ skirsniu įstatymo projektą (toliau – Projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 8, 13, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Atsižvelgiant į Išvados 1 pastabą (taip pat į Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos analogiškus pastebėjimus), patikslintas Projektas Nr. 1 – atsisakyta viešojo administravimo įgaliojimų energijos išteklių biržos operatoriui ir papildyta konkrečiomis energijos išteklių biržos operatoriaus bei dalyvių funkcijomis (veiksmams), užtikrinant biomasės kuro atitiktį nustatomiems reikalavimams pagal savanorišką nacionalinę schemą ir nustatant, kad prekybos atskirais biomasės produktais pagal savanorišką nacionalinę schemą priežiūra bus užtikrinama, vadovaujantis papildytais Centralizuotos prekybos biokuru taisyklėmis.

Taip pat Projektas Nr. 1 patikslintas pagal kitas Išvadoje pateiktas pastabas. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas papildytas informacija dėl Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos atliekamos biomasės kuro kokybės priežiūros pagal Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2017 m. gruodžio 6 d. įsakymą Nr. 1-310 „Dėl Kietojo biokuro kokybės reikalavimų patvirtinimo“, taip pat kita aktualia informacija pagal Išvadoje pateiktus pastebėjimus.

Įstatymų projektų tikslas – įgyvendinti 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (nauja redakcija) (toliau – Direktyva (ES) 2018/2001) 29 ir 30 straipsnių nuostatų, susijusių su elektros energijos, šilumos ir vėsumos gamyboje naudojamo biomasės kuro tvarumo ir išmetamo šiltnamio efekto sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekio sumažėjimo kriterijais, ir užtikrinti tinkamą biomasės kuro atitiktį tvarumo ir išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimo kriterijams patikrinimo tvarką tiek pagal savanoriškas tarptautines schemas, tiek pagal savanorišką nacionalinę schemą bei skaidrią biomasės kuro kainodarą ir realią vidutinę biomasės kuro biržos kainą.

Teikiame apibendrintą informaciją apie Įstatymų projektais sprendžiamas problemas, siūlomas problemų sprendimo priemones, priemonių kaštus ir naudą visuomenei:

I. Sprendžiama problema	<p>2018 m. gruodžio 11 d. buvo priimta Direktyva (ES) 2018/2001, kurios nuostatas valstybės narės privalo iki 2021 m. birželio 30 d. perkelti į nacionalinę teisę.</p> <p>Vienas iš esminių Direktyvos (ES) 2018/2001 tikslų – didesnis atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimas siekiant sumažinti išmetamą ŠESD kiekį ir įvykdyti Europos Sąjungos (toliau – ES) įsipareigojimą pagal 2015 m. Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos, kartu mažinant priklausomybę nuo iškastinio kuro ir siekiant mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos iki 2050 m. tikslo. Tam nustatomi visoje ES taikomi bendri tvarumo ir išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimo kriterijai elektros energijos sektoriuje ir šilumos bei</p>
-------------------------	---

	<p>vėsamos gamybos sektoriuje naudojamam biomasės kurui, kad toliau būtų užtikrinamas didelis išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimas, palyginti su iškastinio kuro alternatyvomis, būtų išvengta nenumatyto poveikio tvarumui ir būtų skatinama vidaus rinka.</p> <p>Taip pat siekiama ištaisyti redakcinį netikslumą Energijos išteklių rinkos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 6 punkte.</p>
II. Siūlomos priemonės	<ol style="list-style-type: none"> 1. Siekiant atitiktis Direktyvos (ES) 2018/2001 nuostatomis, susijusioms su biomasės kuro tvarumo ir išmetamo ŠESD kiekio mažėjimo kriterijais, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas (toliau – AIE įstatymas) papildomas aštuntuoju¹ skirsniu. Biomasės kurui numatoma taikyti analogiškus tvarumo kriterijus kaip ir AIE įstatymo 38 straipsnyje nustatyti reikalavimai biodegalams ir skystiesiems bioproduktams, kadangi šie produktai gali būti gaminami iš tų pačių žaliavų. 2. Biomasės ir žaliavų biomasės kuro gamybai atitiktį tvarumo ir išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimo kriterijams numatoma užtikrinti tiek pagal savanoriškas tarptautines schemas, tiek pagal savanorišką nacionalinę schemą. 3. Nacionalinę schemą AIEĮ projekte siūloma paskirti įgyvendinti energijos išteklių biržos operatoriui, kurio administracinės struktūros renka didelį kiekį informacijos, kurią panaudojus būtų galima gerokai sumažinti administracinę naštą ūkio subjektams, siekiantiems užtikrinti jų naudojamo biomasės kuro atitiktį nustatomiems reikalavimams. 4. AIEĮ projekte numatoma, kad Energetikos ministerija papildys Centralizuotos prekybos biokuru taisyklės energijos išteklių biržoje prekiaujamo biomasės kuro atitiktis tvarumo ir išmetamųjų ŠESD kiekio sumažėjimo kriterijams tvarka. Energijos išteklių biržos operatorius, vadovaudamasis šiomis taisyklėmis, užtikrins atskirų energijos išteklių biržoje prekiaujamų biomasės kuro produktų atitiktį nustatomiems reikalavimams pagal savanorišką nacionalinę schemą. 5. Siekiant užtikrinti tinkamą biomasės kuro atitiktis tvarumo ir išmetamo ŠESD kiekio sumažėjimo kriterijams patikrinimo tvarką pagal savanoriškas tarptautines schemas ir savanorišką nacionalinę schemą bei skaidrią biomasės kuro kainodarą ir realią vidutinę biomasės kuro biržos kainą, Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo pakeitimu šilumos aukciono dalyviai ir bendros šilumos ir elektros energijos gamintojai įpareigojami pateikti informaciją ne tik apie tiesiogiai sudaromų dvišalių susitarimų sandorio šalis, sudarymo datą, biokuro rūšį ir sandorio galiojimo laikotarpį, bet ir atitiktį tvarumo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams patvirtinančius dokumentus ir duomenis. 6. Siekiama patikslinti Energijos išteklių rinkos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 6 punktą – numatyti, kad Valstybinė energetikos reguliavimo taryba derins energijos išteklių biržos operatoriaus veiklos ataskaitų (ketvirtinės ir metinės) formas, taip pat energijos išteklių biržos operatoriaus veiklos metinę ataskaitą.
III. Priemonių kaštai	Projekto nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	<p>Įsigaliojus priimtiems Įstatymų projektams ir užtikrinus jų tinkamą įgyvendinimą, vadovaujantis įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimais, bus pasiektos šios naudos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užtikrinta Lietuvos Respublikos nacionalinių teisės aktų atitiktis Direktyvos (ES) 2018/2001 reikalavimams dėl elektros energijos, šilumos (vėsamos) gamyboje naudojamo biomasės kuro bei dėl biomasės ir žaliavų, naudojamų biomasės kuro gamybai, privalomai

	taikomiems visose ES valstybėse narėse; - ūkio subjektams (energijos išteklių rinkos dalyviams ir biomasės kuro gamintojams) numatoma teisė patiems pasirinkti, pagal kokią schemą bus užtikrinama biomasės kuro atitiktis tvarumo ir ŠESD sumažėjimo kriterijams: pagal Europos Komisijos pripažintą savanorišką tarptautinę schemą ar pagal savanorišką nacionalinę schemą; - būtų skatinama vidaus rinka, savanoriška nacionalinė schema būtų skatinimo priemonė rinkos dalyviams, kuria naudojantis būtų gerokai sumažinama administracinė našta minėtiems ūkio subjektams.
--	---

Įstatymų projektus parengė Energetikos ministerijos Energetikos konkurencingumo grupės (grupės vadovas Karolis Švaikauskas, tel. +370 670 39 352, el. p. karolis.svaikauskas@enmin.lt) projektų vadovas Vilmantas Markevičius, tel. +370 602 47 406, el. p. vilmantas.markevicius@enmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju¹ skirsniu įstatymo ir Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 8, 13, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju¹ skirsniu įstatymo projektas, 5 lapai.
3. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju¹ skirsniu įstatymo projekto lyginamasis variantas, 6 lapai.
4. Direktyvos (ES) 2018/2001 ir nacionalinių teisės aktų (Įstatymų projektų) atitikties lentelė, 17 lapų.
5. Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo septintuoju¹ skirsniu įstatymo projekto administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita .xlsx formatu, 3 lapai.
6. Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 8, 13, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
7. Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 8, 13, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
8. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 8 lapai.
9. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (suinteresuotos institucijos) 2022-01-11 rašto Nr. R2-(ŠGK)-187 „Dėl išaiškinimo pateikimo“ kopija, 5 lapai.

Energetikos ministras

Dainius Kreivys